

Н.В. ГАВРИЛОВА, Д.С. НАСИПАЙКО, Є.В. ПЕРЕВЕРЗЄВ
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ
ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Стаття присвячена проблематиці стратегічного управління фінансами підприємств в контексті реалізації інвестиційних проєктів. Обґрунтовано, що формування та реалізація довгострокової фінансової стратегії підприємства спрямована на забезпечення ефективного планування, залучення, розподілу й використання фінансових ресурсів у межах інвестиційних проєктів. Визначено, що в контексті реалізації інвестиційних проєктів заходи стратегічного управління фінансами підприємств набуває комплексного характеру, оскільки інвестиції впливають на майбутню конкурентоспроможність, ринкову вартість та довгострокову фінансову стабільність підприємства. Саме тому фінансові рішення мають прийматися не ізольовано, а в межах системного підходу, що враховує макроекономічні умови, галузеві особливості, рівень ризику та стратегічні цілі розвитку. Запропоновано взаємозв'язок інноваційно-інвестиційної стратегії з загальною стратегією розвитку підприємства. Стверджується, що встановлення перспективних цілей управління інвестиційними проєктами та їх узгодження із загальними цілями розвитку підприємства є ключовою передумовою формування ефективної інвестиційної політики та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Такий процес передбачає інтеграцію інвестиційних рішень у загальну систему стратегічного управління, що дозволяє досягти синергії між фінансовими, виробничими та інноваційними напрямками діяльності підприємства.

Розроблено SWOT-аналіз стратегічного фінансового розвитку підприємства в контексті реалізації інвестиційних проєктів. Запропонований нами SWOT-аналіз стратегічного фінансового розвитку підприємства в контексті інвестиційної діяльності дозволяє комплексно оцінити внутрішній фінансовий потенціал підприємства та зовнішнє інвестиційне середовище, а саме визначає: сильні сторони формують основу для активізації інвестиційної діяльності; слабкі сторони потребують оптимізації фінансової політики; можливості створюють передумови для розширення інвестиційного потенціалу; загрози вимагають впровадження ефективних механізмів управління інвестиційними ризиками.

Ключові слова: фінанси; підприємство; ресурси; розвиток; стратегія; конкурентоспроможність; інвестування; інвестиції; проєкти; рішення

N. V. HAVRYLOVA, D. S. NASYPAIKO, Y. V. PEREVERZIEV
STRATEGIC FINANCIAL MANAGEMENT OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF
IMPLEMENTATION OF INVESTMENT PROJECTS

The article is devoted to the issues of strategic financial management of enterprises in the context of the implementation of investment projects. It is substantiated that the formation and implementation of a long-term financial strategy of an enterprise is aimed at ensuring effective planning, attraction, distribution and use of financial resources within the framework of investment projects. It has been determined that in the context of the implementation of investment projects, measures of strategic management of enterprise finances acquire a complex character, since investments affect the future competitiveness, market value and long-term financial stability of the enterprise. That is why financial decisions should not be made in isolation, but within a systemic approach that takes into account macroeconomic conditions, industry specifics, risk level, and strategic development goals. The relationship between the innovation and investment strategy and the overall development strategy of the enterprise is proposed. It is argued that establishing long-term goals for managing investment projects and aligning them with the overall development goals of the enterprise is a key prerequisite for forming an effective investment policy and ensuring the long-term competitiveness of a business entity. This process involves the integration of investment decisions into the overall strategic management system, which allows achieving synergy between the financial, production and innovation areas of the enterprise.

It is argued that the rational organization of enterprise finances involves the use of modern methods of financial management of investment activities through financial planning of investments, assessment of the effectiveness of investment projects, management of investment risks, and optimization of the structure of investment financing sources. It has been proven that the key principle of forming a financial strategy is its consistency with the overall strategy of the enterprise's development in the market. In this context, investment activity acts as a tool for implementing strategic goals, ensuring financing of priority areas of development, in particular, expansion of production, introduction of innovations and development of new markets.

A SWOT analysis of the strategic financial development of the enterprise in the context of the implementation of investment projects has been developed. The SWOT analysis of the strategic financial development of an enterprise in the context of investment activity proposed by us allows for a comprehensive assessment of the internal financial potential of the enterprise and the external investment environment, namely, it determines: strengths form the basis for activating investment activity; weaknesses require optimization of financial policy; opportunities create the prerequisites for expanding investment potential; threats require the implementation of effective investment risk management mechanisms.

Keywords: finance; enterprise; resources; development; strategy; competitiveness; investing; investments; projects; solutions

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації національної економіки України, посилення глобальної конкуренції, нестабільності фінансових ринків та зростання інвестиційних ризиків особливої актуальності набуває проблема формування ефективної системи стратегічного управління фінансами підприємств у процесі реалізації інвестиційних проєктів. Інвестиційна діяльність виступає ключовим фактором забезпечення довгострокового розвитку підприємств, підвищення їх конкурентоспроможності та зростання ринкової вартості, проте її результативність значною мірою залежить від якості фінансового планування,

структури капіталу, управління грошовими потоками та ризиками.

В умовах воєнної економіки, нестійкої макроекономічної ситуації, дефіциту фінансових ресурсів і обмеженого доступу до зовнішніх джерел капіталу підприємства змушені трансформувати підходи до стратегічного фінансового управління. Класичні моделі фінансового менеджменту часто виявляються недостатньо адаптованими до сучасних викликів, зокрема високого рівня невизначеності, коливань валютних курсів, інфляційних процесів та динамічних змін у регуляторному полі. Це, своєю чергою, ускладнює процес прийняття ефективних та

обґрунтованих інвестиційних рішень.

Додатковою проблемою є недостатній рівень узгодженості між фінансовою та інвестиційною стратегіями підприємств, що на практиці проявляється у їх частковій або несистемній інтеграції. Така ситуація спричиняє невідповідність між довгостроковими цілями розвитку та реальними фінансовими можливостями їх реалізації. Водночас потребують подальшого наукового опрацювання підходи до включення інвестиційних рішень у єдину систему стратегічного управління підприємством, що забезпечить досягнення синергійного ефекту між фінансовою, виробничою та інноваційною складовими його діяльності.

Таким чином, виникає об'єктивна необхідність поглиблення теоретико-методичних засад та розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення стратегічного управління фінансами підприємств у системі реалізації інвестиційних проєктів, що зумовлює актуальність і наукову значущість обраної теми дослідження.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та розробленні науково-практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів стратегічного управління фінансами підприємств у процесі підготовки, фінансування та реалізації інвестиційних проєктів з метою забезпечення їх фінансової стійкості, інвестиційної привабливості та довгострокового розвитку в умовах ризику та невизначеності.

Аналіз сучасних досліджень і публікацій. Розвиток теорії корпоративних фінансів пов'язаний з дослідженнями Stewart Myers (2003), який розробив підходи до бюджетування капіталу та оцінки інвестиційних рішень, а також запропонував концепцію реальних опціонів у інвестиційному аналізі. Його роботи значно вплинули на практику фінансового менеджменту та прийняття інвестиційних рішень у корпораціях [17].

У сучасних дослідженнях корпоративних фінансів значну увагу приділяють поведінковим аспектам інвестиційних рішень, що відображено у працях Robert Vishny, який досліджував вплив інформаційних асиметрій та поведінкових факторів на фінансові ринки і корпоративні інвестиції [18].

Таким чином, у науковій літературі фінанси підприємств розглядаються як система формування та використання фінансових ресурсів, яка забезпечує реалізацію інвестиційної стратегії підприємства. Інвестиційна діяльність, у свою чергу, визначає довгострокову фінансову стійкість, рентабельність та ринкову вартість компанії. Отже, ефективне управління фінансами підприємств є необхідною передумовою обґрунтованого інвестування та сталого економічного розвитку суб'єктів господарювання.

У сучасній українській фінансово-економічній науці питання взаємозв'язку фінансів підприємств та інвестиційної діяльності активно досліджуються рядом учених.

Вагомий внесок у розвиток теорії корпоративних фінансів та фінансового менеджменту зроблено авторами Зимовець В та Терещенко О. У їх працях

обґрунтовано концепцію вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємства, згідно з якою фінансові рішення підприємства, зокрема інвестиційні, повинні спрямовуватися на максимізацію ринкової вартості компанії та підвищення ефективності використання капіталу [9].

Значний науковий внесок у дослідження фінансової системи та інфраструктури ринкової економіки здійснив Опарін ВМ. Він обґрунтував концепцію фінансової інфраструктури ринкової економіки, що розглядає фінансову систему як інституційне середовище формування і перерозподілу фінансових ресурсів, необхідних для інвестиційної діяльності підприємств [12].

Суттєвий внесок у розвиток фінансової науки зробив також Федосов В.М. Його наукові роботи присвячені дослідженню ролі фінансів і податків у розвитку економіки, а також формуванню теоретичних засад функціонування фінансової системи та її впливу на рух суспільного капіталу [15].

Серед сучасних вітчизняних науковців особливо слід виділити Мурзабулатову О., Легеза О., Толмачов Д. праці яких присвячені підходам до аналізу інноваційно-інвестиційних проєктів в контексті стратегічного розвитку підприємства. Так автори стверджують, що: «інноваційно-інвестиційна діяльність є основним фактором забезпечення стратегічного розвитку підприємства в умовах зростання конкуренції, технологічної динаміки та нестабільності зовнішнього середовища, що підтверджується аналізом теоретичних і прикладних аспектів управління проєктами розвитку. Ефективність реалізації інноваційно-інвестиційних проєктів значною мірою залежить від рівня узгодженості інноваційної, інвестиційної та стратегічної політики підприємства, інтеграції яких формує єдину систему управління розвитком і забезпечує досягнення синергійного ефекту» [11].

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування та реалізація довгострокової фінансової стратегії підприємства спрямована на забезпечення ефективного планування, залучення, розподілу й використання фінансових ресурсів у межах інвестиційних проєктів. Важливим є інтеграція фінансових рішень (щодо структури капіталу, вартості фінансування, управління грошовими потоками, дивідендної політики, ризик-менеджменту) з цілями інвестиційного розвитку підприємства.

У широкому розумінні стратегічне управління фінансами підприємств передбачає:

- формування фінансової стратегії як складової загальної корпоративної стратегії;
- забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства;
- оптимізацію структури джерел фінансування інвестиційних проєктів;
- прогнозування та балансування грошових потоків;
- оцінку ефективності інвестицій із застосуванням сучасних фінансових критеріїв;
- управління фінансовими ризиками та невизначеністю.

Формування заходів стратегічного управління фінансами підприємства є складним багатокомпонентним процесом, що потребує значних інтелектуальних, часових і трудових ресурсів, а також проведення глибоких аналітичних і розрахункових процедур. Його реалізація передбачає системний підхід до управління фінансовими потоками, узгодження коротко- та довгострокових цілей, а також адаптацію до динамічних змін зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування суб'єкта господарювання.

Ключовим аспектом у процесі розроблення заходів стратегічного управління фінансами підприємства є врахування сукупності взаємопов'язаних чинників, які визначають її зміст, спрямованість та ефективність реалізації.

По-перше, фінансова стратегія має бути органічно інтегрованою у загальну стратегію розвитку підприємства та відповідати його ринковим цілям. Це означає необхідність узгодження фінансових рішень із виробничими, маркетинговими та інноваційними орієнтирами, що забезпечує досягнення синергетичного ефекту в управлінні діяльністю підприємства.

По-друге, суттєвий вплив на формування фінансової стратегії здійснює рівень законодавчого та нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності. Податкове навантаження, вимоги до фінансової звітності, регуляторна політика держави та інституційні обмеження формують рамкові умови для прийняття фінансових рішень і визначають допустимі інструменти фінансового управління.

По-третє, важливим є врахування макроекономічної та політичної кон'юнктури. Стан економіки, рівень інфляції, валютна стабільність, інвестиційний клімат, а також політичні ризики безпосередньо впливають на вартість капіталу, доступ до фінансових ресурсів і рівень невизначеності, що, у свою чергу, визначає характер і параметри фінансової стратегії.

По-четверте, тип ринкової позиції підприємства виступає визначальним чинником вибору стратегічних фінансових орієнтирів. Залежно від обраної конкурентної стратегії (лідерство за витратами, диференціація чи фокусування), а також від цільового сегмента споживачів і географії ринку (національний чи міжнародний), формуються різні підходи до структури капіталу, політики інвестування та управління фінансовими ризиками.

По-п'яте, вирішальне значення має ресурсний потенціал підприємства. Обсяг і якість фінансових, матеріально-технічних та трудових ресурсів визначають можливості реалізації обраної стратегії. Зокрема, важливими є рівень забезпеченості власним капіталом, доступ до зовнішніх джерел фінансування, кредитоспроможність, інвестиційна привабливість, а також інноваційний потенціал і кадровий склад підприємства.

Отже, на нашу думку, формування фінансової стратегії є комплексним процесом, що передбачає інтеграцію внутрішніх можливостей підприємства із зовнішніми умовами його функціонування,

забезпечуючи довгострокову фінансову стійкість, конкурентоспроможність та ефективність господарської діяльності

Для забезпечення довгострокової стійкості та конкурентоспроможності підприємства в умовах динамічного ринкового середовища ключового значення набуває науково обґрунтоване формування стратегічного управління фінансами підприємств. Така стратегія повинна базуватися на чітко визначеній системі стратегічних цілей і орієнтирів, узгоджених із загальною концепцією розвитку підприємства, та забезпечувати ефективне управління фінансовими ресурсами в умовах невизначеності й ризику.

Передусім, стратегічне управління фінансами підприємств має передбачати формування достатнього обсягу фінансових ресурсів і забезпечення централізованого стратегічного управління ними. Йдеться про оптимізацію структури капіталу, визначення пріоритетних джерел фінансування та підвищення ефективності розподілу фінансових потоків відповідно до стратегічних потреб підприємства.

Важливим елементом є ідентифікація ключових напрямів фінансового розвитку та концентрація ресурсів на їх реалізації. Це передбачає здатність фінансового менеджменту до гнучкого маневрування ресурсами, оперативного реагування на зміни зовнішнього середовища та ефективного використання внутрішніх резервів підприємства.

На нашу думку, не менш значущим є встановлення пріоритетності цілей і забезпечення їх поетапного досягнення. Такий підхід дозволяє структурувати стратегічні завдання, підвищити керованість процесом їх реалізації та забезпечити контроль за досягненням запланованих результатів у коротко- та довгостроковій перспективі.

Особливу увагу в сучасних умовах доцільно зосереджувати на формуванні довгострокових інвестиційних цілей, які інтегруються у загальну фінансову стратегію підприємства. Йдеться про визначення пріоритетних напрямів капіталовкладень, оптимізацію структури інвестиційного портфеля, забезпечення необхідного рівня доходності при прийнятному рівні ризику, а також підвищення вартості бізнесу в перспективі. Інвестиційні цілі мають бути кількісно вимірюваними, часово визначеними та адаптивними до змін економічного середовища, що дозволяє підвищити ефективність управління інвестиційними процесами.

Важливим елементом реалізації фінансової стратегії є організація системного обліку, моніторингу та аналізу фінансово-економічних показників діяльності підприємства з різною періодичністю (річною, квартальною, місячною). Така багаторівнева інформаційно-аналітична система формує надійну базу для прийняття обґрунтованих управлінських і, зокрема, інвестиційних рішень. Вона забезпечує можливість своєчасного виявлення відхилень від запланованих параметрів, оцінки ефективності реалізації інвестиційних проєктів та

оперативного коригування як фінансової стратегії, так і інвестиційних планів.

У зазначених умовах особливої ваги набуває поєднання фінансового аналізу, стратегічного планування та управління інвестиційною діяльністю, що формує основу для зміцнення фінансової стійкості підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та реалізації довгострокових інвестиційних орієнтирів, спрямованих на зростання економічної цінності та забезпечення сталого розвитку.

У процесі впровадження інвестиційних проєктів система стратегічного фінансового управління набуває комплексного й багатовимірного характеру, адже інвестиційні рішення безпосередньо впливають на майбутні конкурентні переваги, ринкову капіталізацію та фінансову стабільність підприємства в довгостроковій перспективі. З огляду на це, прийняття фінансових рішень має здійснюватися на засадах системності та узгодженості, з урахуванням макроекономічного середовища, специфіки галузі, рівня ризиків та стратегічних пріоритетів розвитку підприємства.

Взаємозв'язок стратегічного управління фінансами підприємств та інвестування є одним із ключових аспектів функціонування сучасної економічної системи, оскільки саме через фінансові механізми забезпечується формування, розподіл та ефективне використання інвестиційних ресурсів.

Фінанси підприємств формують фінансову базу для здійснення інвестиційної діяльності. Ефективне управління фінансами підприємства дозволяє оптимізувати структуру капіталу та забезпечити необхідний обсяг інвестиційних ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів.

Інвестиційна діяльність безпосередньо впливає на фінансові результати та фінансову стійкість підприємства. Реалізація інвестиційних проєктів сприяє:

- зростанню виробничого потенціалу підприємства;
- підвищенню ефективності використання ресурсів;
- збільшенню обсягів прибутку;
- зміцненню ринкових позицій підприємства.

Разом з тим інвестиції супроводжуються певними ризиками та потребують значних фінансових ресурсів, що впливає на ліквідність і платоспроможність підприємства. Тому важливим є обґрунтування доцільності інвестиційних рішень та оцінювання їх економічної ефективності.

Рациональна організація фінансів підприємства передбачає використання сучасних методів фінансового управління інвестиційною діяльністю, зокрема:

- фінансове планування інвестицій;
- оцінювання ефективності інвестиційних проєктів;
- управління інвестиційними ризиками;
- оптимізацію структури джерел фінансування інвестицій.

Ефективне поєднання фінансової та інвестиційної політики підприємства забезпечує підвищення вартості бізнесу, стійкий економічний розвиток та зростання конкурентоспроможності підприємства на ринку. Взаємозв'язок фінансів підприємств та інвестування має системний характер і проявляється у тому, що фінанси підприємства виступають матеріальною основою інвестиційної діяльності, а інвестування, у свою чергу, є важливим інструментом формування майбутніх фінансових результатів і розвитку підприємства. Ефективне управління фінансовими ресурсами забезпечує реалізацію інвестиційних проєктів, підвищення економічної ефективності діяльності підприємства та його довгострокову конкурентоспроможність.

Взаємозв'язок фінансів підприємств та інвестиційної діяльності є фундаментальним положенням сучасної теорії корпоративних фінансів. Фінанси підприємств формують ресурсну базу для реалізації інвестиційних проєктів, тоді як інвестування забезпечує відтворення капіталу, зростання вартості підприємства та підвищення його конкурентоспроможності. В сучасних наукових колах взаємозв'язок фінансів підприємств та інвестиційної діяльності яскраво демонструється в дослідженнях корпоративних фінансах. Вагомий науковий внесок щодо питань стратегії інвестування, інвестиційної політики та фінансових результатів діяльності зроблено науковцями Юрій Е.О. та Ковальчук Н.О. Науковці досліджували взаємозв'язок фінансових інвестицій та положення корпорації на фінансовому ринку, формування та розвиток корпоративних цінних паперів та їх вплив на фінансовий стан, фінансову стратегію та фінансову політику корпорації [14].

Ключовим завданням фінансової стратегії підприємства в сучасному економічному середовищі є забезпечення зростання його ринкової вартості через стабільне покращення фінансових результатів і підвищення ефективності використання наявних ресурсів. Реалізація цієї мети вимагає не лише вдосконалення поточних фінансових процесів, а й активного залучення інвестиційної складової як визначального чинника довгострокового розвитку.

Формування фінансової стратегії відбувається шляхом уточнення та конкретизації системи стратегічних орієнтирів із урахуванням інвестиційних пріоритетів підприємства, галузевих особливостей, етапу його життєвого циклу та впливу зовнішнього середовища. У цьому контексті інвестиційна діяльність виступає основним інструментом реалізації фінансової стратегії, оскільки саме вона забезпечує модернізацію основних засобів, впровадження інноваційних рішень, розширення виробничого потенціалу та зміцнення конкурентних позицій підприємства.

Система стратегічних фінансових цілей підприємства повинна бути орієнтована на формування достатнього обсягу власних фінансових ресурсів, що є необхідною умовою фінансування інвестиційних проєктів та зниження залежності від зовнішніх джерел капіталу. Водночас важливого

значення набуває забезпечення високого рівня рентабельності власного капіталу, що досягається шляхом ефективного відбору та реалізації інвестиційних проєктів із позитивною чистою приведеною вартістю (NPV) та прийнятним рівнем ризику.

Оптимізація структури активів і оборотного капіталу також повинна здійснюватися з урахуванням інвестиційних потреб підприємства. Зокрема, важливим є досягнення збалансованості між необоротними активами, що формуються в результаті капітальних інвестицій, та оборотними активами, які забезпечують ліквідність і безперервність операційної діяльності. Рациональне управління цими елементами сприяє підвищенню ефективності використання інвестованого капіталу та прискоренню його обігу. В даному контексті, доцільним є аналіз інвестицій за видами активів в Україні за 2022-2024 роки.

Таблиця 1 - Структура інвестицій у матеріальні та нематеріальні активи підприємств в Україні за 2022-2025 (роки млрд. грн.)*

Види активів	2022	2023	2024	2025
Усього інвестицій	6,1	7,3	10,9	10,2
Інвестиції в матеріальні активи	6,1	7,3	10,9	10,1
будівлі житлові	0,3	0,4	0,9	1,1
будівлі нежитлові	1,0	1,0	1,8	1,7
інженерні споруди	0,8	1,2	2,2	1,4
машини, обладнання та інвентар	2,6	3,8	4,8	4,1
транспортні засоби	0,9	0,5	0,7	0,9
земля	0,1	0,1	0,1	0,1
Інвестиції в нематеріальні активи	0,1	0,1	0,1	0,1

Проведемо аналіз фінансових результатів підприємств України за 2022-2025 роки.

Таблиця 2 – Аналіз фінансових результатів підприємств України за 2022-2025 роки*

	2022	2023	2024	2025
Фінансовий результат до оподаткування, млрд. грн	12,2	776,4	947,3	958,4
Прибуток прибуткових підприємств, млрд. грн.	28,1	1025,7	1220,6	1244,6
Збитки збиткових підприємств, млрд. грн	15,9	249,3	273,3	286,2
Частка прибуткових підприємств, %	71,1	78,0	77,9	73,2
Частка збиткових підприємств, %	28,9	22,0	22,1	26,8

З наведених даних можемо спостерігати прямий вплив обсягів інвестицій на фінансовий результат діяльності підприємств. Так, у 2023 році спостерігається поступове відновлення інвестиційної активності, здійснено релокацію підприємств у більш безпечні регіони, зростає частка інвестицій у відновлення виробництва, здійснюється підтримка з боку держави та міжнародних партнерів, відбувається відновлення експорту, зокрема продукції агросектору.

Це вплинуло на зростання прибутковості підприємств. Вже у 2024 році спостерігається спрямування інвестиційних ресурсів у модернізацію виробництва, енергетичну автономність, цифровізацію бізнес-процесів. Як показують дослідження, у 2025 році, спостерігається уповільнення динаміки зростання інвестицій через зростання витрат на енергію, логістику, заробітної плати; бізнес переходить до більш обережної інвестиційної політики. Фінансові результати є більш стабільними, а темпи зростання прибутку знижуються. Тож, зауважимо, що інвестиції виступають головним драйвером відновлення та зростання фінансових результатів підприємств, але їх вплив проявляється з часовим лагом і залежить від макроекономічної стабільності.

Тому, зауважимо, що окремого значення набуває управління фінансовими ризиками, що супроводжують інвестиційну діяльність підприємства. Формування прийнятного рівня ризику передбачає використання сучасних методів оцінки інвестиційних проєктів, диверсифікацію інвестиційного портфеля, а також узгодження інвестиційних рішень із загальною фінансовою стратегією підприємства. У довгостроковій перспективі це забезпечує фінансову стійкість, зростання вартості бізнесу та підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Формування фінансової стратегії підприємства є складним, багатокомпонентним та ресурсомістким процесом, що передбачає не лише витрати часу і трудових ресурсів, а й здійснення комплексного фінансово-економічного аналізу, прогнозування та обґрунтування управлінських рішень. У сучасних умовах особливого значення набуває інтеграція інвестиційної складової у процес стратегічного фінансового планування, оскільки саме інвестиції визначають потенціал довгострокового зростання, модернізації та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Ключовим принципом формування фінансової

стратегії є її узгодженість із загальною стратегією розвитку підприємства на ринку. У цьому контексті інвестиційна діяльність виступає інструментом реалізації стратегічних цілей, забезпечуючи фінансування пріоритетних напрямів розвитку, зокрема розширення виробництва, впровадження інновацій та освоєння нових ринків. Відтак фінансова стратегія повинна передбачати ефективний розподіл

інвестиційних ресурсів відповідно до стратегічних пріоритетів підприємства.

Суттєвий вплив на формування фінансової стратегії має рівень законодавчого та нормативно-правового регулювання підприємницької та інвестиційної діяльності. Податкове навантаження, державна інвестиційна політика, механізми стимулювання капіталовкладень, а також наявність інституційних гарантій захисту інвесторів визначають привабливість інвестиційного середовища та можливості підприємства щодо залучення фінансових ресурсів.

Встановлення перспективних цілей управління інвестиційними проектами та їх узгодження із загальними цілями розвитку підприємства є ключовим етапом стратегічного управління фінансами. Цей процес забезпечує цілісність управлінських рішень, ефективний розподіл ресурсів та довгострокову конкурентоспроможність підприємства.

Інноваційно-інвестиційна стратегія є складовою загальної стратегії розвитку підприємства і визначає напрями оновлення ресурсів, технологій та продуктів. Вона забезпечує досягнення довгострокових цілей підприємства через ефективне залучення та використання інвестицій у інноваційні проекти. Узгодженість цих стратегій сприяє підвищенню

конкурентоспроможності, стійкості та адаптивності підприємства до змін зовнішнього середовища. В процесі дослідження нами розроблено та схематично представлено взаємозв'язок інноваційно-інвестиційної стратегії з загальною стратегією розвитку підприємства (рис.).

Встановлення перспективних цілей управління інвестиційними проектами та їх узгодження із загальними цілями розвитку підприємства є ключовою передумовою формування ефективної інвестиційної політики та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Такий процес передбачає інтеграцію інвестиційних рішень у загальну систему стратегічного управління, що дозволяє досягти синергії між фінансовими, виробничими та інноваційними напрямками діяльності підприємства.

На стратегічному рівні визначення інвестиційних цілей ґрунтується на встановленні ключових пріоритетів розвитку підприємства, серед яких – зростання вартості бізнесу, освоєння нових ринків збуту, підвищення технологічної оснащеності виробництва, раціоналізація витрат та зміцнення фінансової стійкості. У зв'язку з цим інвестиційні проекти повинні бути спрямовані на досягнення зазначених орієнтирів через ефективне використання ресурсного потенціалу, зниження ризиків та

Рис.– Взаємозв'язок інноваційно-інвестиційної стратегії з загальною стратегією розвитку підприємства

забезпечення максимально можливого рівня прибутковості.

Вагомого значення набуває процес виявлення та оцінювання інвестиційних можливостей із застосуванням сучасного інструментарію фінансового аналізу, зокрема таких показників, як чиста приведена вартість (NPV), внутрішня норма дохідності (IRR), строк окупності інвестицій та індекс прибутковості. Це забезпечує підвищення обґрунтованості прийняття управлінських рішень щодо відбору проєктів та їх відповідності стратегічним цілям підприємства. Водночас доцільно враховувати не лише фінансові результати, але й супутні нефінансові ефекти, зокрема інноваційний розвиток, екологічні аспекти та соціальну значущість діяльності.

На наш погляд узгодження стратегічних цілей управління фінансами підприємств та цілей реалізації інвестиційних проєктів підвищить ефективність останніх, забезпечить стратегічну спрямованість розвитку, мінімізує ризики інвестиційних проєктів та підвищить інвестиційну привабливість підприємства, його загальну фінансову стійкість та забезпечить сталий розвиток. Встановлення перспективних цілей інвестиційної діяльності має здійснюватися у тісному взаємозв'язку із загальною стратегією розвитку підприємства. Лише за умови їх узгодженості інвестиції стають дієвим інструментом досягнення довгострокових конкурентних переваг і стійкого економічного зростання.

Не менш важливими є макроекономічні та політичні умови функціонування підприємства, які безпосередньо впливають на інвестиційний клімат. Інфляційні процеси, валютні коливання, рівень процентних ставок та загальна економічна стабільність визначають вартість капіталу, ризиковість інвестиційних проєктів і доцільність їх реалізації. У таких умовах фінансова стратегія має передбачати адаптивні механізми управління інвестиціями та мінімізації ризиків.

Тип ринкової позиції підприємства та його маркетингова стратегія також формують специфіку фінансової та інвестиційної політики. Орієнтація на певні сегменти ринку, масштаби діяльності (локальний чи міжнародний рівень), а також конкурентна стратегія обумовлюють потребу у відповідних обсягах і напрямках інвестування, включаючи як реальні, так і фінансові інвестиції.

Визначальним фактором є ресурсне забезпечення підприємства, яке охоплює як матеріальні, так і нематеріальні ресурси. Обсяг і структура власного капіталу, доступ до позикових коштів, можливості залучення зовнішніх інвестицій, рівень інноваційного потенціалу та кваліфікація персоналу визначають інвестиційну спроможність підприємства. Ефективна фінансова стратегія повинна забезпечувати оптимальне поєднання внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування інвестиційних проєктів.

Галузева специфіка діяльності підприємства також істотно впливає на формування фінансової стратегії та інвестиційної політики. Зокрема, у таких галузях, як сільське господарство, інвестиції характеризуються підвищеною ризикованістю, сезонністю та

залежністю від природно-кліматичних умов, що потребує застосування спеціальних підходів до фінансового планування та управління інвестиційними ризиками.

Важливим аспектом є врахування фінансового стану підприємства, а також рівня конкурентного середовища. Аналіз фінансових показників, інвестиційної активності конкурентів, надійності контрагентів дозволяє сформувати обґрунтовану інвестиційну стратегію, спрямовану на зміцнення ринкових позицій підприємства. Окрему увагу необхідно приділяти управлінню ризиками, що супроводжують фінансову та інвестиційну діяльність. Інфляційні ризики, валютні коливання, кредитні ризики та ймовірність фінансових криз можуть суттєво впливати на ефективність інвестицій. У зв'язку з цим фінансова стратегія повинна включати механізми диверсифікації інвестиційного портфеля, страхування ризиків та використання сучасних методів оцінки ефективності інвестиційних проєктів.

Нарешті, кон'юнктура товарного і фінансового ринків визначає можливості та обмеження для реалізації інвестиційних рішень. Динаміка попиту і пропозиції, доступність фінансових ресурсів, рівень розвитку фінансових інструментів впливають на вибір джерел фінансування та напрямів інвестування.

Таким чином, формування фінансової стратегії підприємства є комплексним процесом, що передбачає системне врахування широкого спектра внутрішніх і зовнішніх факторів та їх тісний взаємозв'язок з інвестиційною діяльністю. Саме через ефективне управління інвестиціями забезпечується реалізація стратегічних цілей підприємства, підвищення його ринкової вартості та досягнення сталого економічного розвитку.

Для забезпечення довгострокового стійкого розвитку підприємства на ринку необхідним є формування науково обґрунтованої фінансової стратегії: вона має інтегрувати фінансові та інвестиційні аспекти діяльності і бути спрямованою на зростання вартості підприємства, підвищення ефективності використання ресурсів та зміцнення конкурентних позицій.

Проведені нами дослідження дають змогу стверджувати, що основні стратегічні орієнтири управління фінансами підприємств в системі реалізації інвестиційних проєктів передбачають:

– формування достатнього обсягу фінансових ресурсів і централізоване управління ними: це створює основу для реалізації інвестиційних проєктів, забезпечує відтворення капіталу та підтримує інноваційний розвиток підприємства;

– визначення пріоритетних напрямів діяльності та концентрацію фінансово-інвестиційних ресурсів: інвестиції спрямовуються на найбільш перспективні та ефективні напрями, що забезпечують максимальну віддачу і стратегічні переваги;

– ранжування стратегічних цілей і поетапність їх досягнення: поетапне фінансування інвестиційних проєктів дозволяє знизити ризики та підвищити керованість процесом інвестування;

– узгодження фінансових рішень із реальними економічними можливостями підприємства: інвестиційна активність повинна відповідати рівню платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання;

– системний та об'єктивний облік фінансово-економічного стану: аналіз динаміки фінансових показників за різні періоди є основою для оцінки ефективності інвестицій і коригування фінансової стратегії;

– формування стратегічних фінансових резервів: такі резерви забезпечують стабільність інвестиційної діяльності, дозволяють фінансувати нові проекти та мінімізувати вплив зовнішніх і внутрішніх ризиків;

– врахування фінансових можливостей підприємства та його конкурентів: аналіз інвестиційної активності конкурентного середовища дає змогу визначити оптимальні напрями вкладення капіталу та сформувати ефективну інвестиційну політику;

– ідентифікацію ключових загроз і концентрацію ресурсів на їх нейтралізації: інвестиції виступають інструментом конкурентної боротьби через впровадження інновацій, модернізацію виробництва та розширення ринків збуту;

– забезпечення гнучкості та маневреності у використанні фінансових та інвестиційних ресурсів: оперативне перерозподілення капіталу дозволяє адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури та досягати стратегічної переваги.

Таким чином, можемо стверджувати, що фінансова стратегія підприємства це комплексна система управління фінансовими потоками та інвестиційною діяльністю, яка забезпечує ефективне використання ресурсів, мінімізацію ризиків і досягнення сталого економічного розвитку в довгостроковій перспективі.

В результаті проведених досліджень нами здійснено SWOT-аналіз стратегічного фінансового розвитку підприємства в контексті реалізації інвестиційних проектів. Результати SWOT-аналізу представлені у таблиці

Запропонований нами SWOT-аналіз стратегічного фінансового розвитку підприємства в контексті інвестиційної діяльності дозволяє комплексно оцінити внутрішній фінансовий потенціал підприємства та зовнішнє інвестиційне середовище:

- сильні сторони формують основу для активізації інвестиційної діяльності;
- слабкі сторони потребують оптимізації фінансової політики;
- можливості створюють передумови для розширення інвестиційного потенціалу;
- загрози вимагають впровадження ефективних механізмів управління інвестиційними ризиками.

Таким чином, результати SWOT-аналізу є важливим інструментом обґрунтування фінансової та інвестиційної стратегії підприємства і забезпечення його сталого розвитку.

Таблиця 3 – SWOT-аналіз стратегічного фінансового розвитку підприємства в контексті реалізації інвестиційних проектів.

<p>S – сильні сторони (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність достатнього обсягу власних фінансових ресурсів: забезпечує фінансову незалежність і можливість самофінансування інвестиційних проектів; - ефективна система фінансового менеджменту: сприяє оптимальному розподілу інвестиційних ресурсів і підвищенню рентабельності капіталу; - диверсифікований інвестиційний портфель: знижує ризики та забезпечує стабільність доходів; - високий рівень інноваційного потенціалу: створює передумови для залучення інвестицій і впровадження нових технологій; - доступ до зовнішніх джерел фінансування: розширює можливості реалізації масштабних інвестиційних проектів. 	<p>O – можливості (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - розширення доступу до міжнародних інвестиційних ринків: сприяє залученню додаткового капіталу; - державні програми підтримки та стимулювання інвестицій: знижують фінансове навантаження на підприємство; - розвиток фінансових технологій (фінтех): відкриває нові джерела фінансування (краудфандинг, p2p-кредитування тощо); - зростання попиту на інноваційну продукцію: стимулює інвестування у модернізацію виробництва; - можливість диверсифікації інвестиційних напрямів: забезпечує підвищення стійкості підприємства.
<p>W – слабкі сторони (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - обмеженість власного капіталу: знижує інвестиційну спроможність підприємства; - низька ефективність використання фінансових ресурсів: призводить до зменшення віддачі від інвестицій; - недостатній рівень фінансового планування: ускладнює реалізацію довгострокових інвестиційних стратегій; - висока залежність від позикового капіталу: підвищує фінансові ризики та вартість інвестицій; - слабка інвестиційна привабливість: обмежує можливості залучення зовнішніх інвесторів 	<p>T – загрози (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - макроекономічна нестабільність: знижує ефективність інвестицій та підвищує ризики; - інфляційні процеси та валютні коливання: впливають на вартість інвестиційних ресурсів; - посилення конкуренції: вимагає додаткових інвестицій для збереження ринкових позицій; - нестабільність законодавчого середовища: ускладнює планування інвестиційної діяльності; - високий рівень фінансових ризиків: може призвести до втрат інвестиційного капіталу.

Висновки: Стратегічне управління фінансами підприємств у контексті реалізації інвестиційних проектів є ключовим чинником забезпечення їх довгострокової конкурентоспроможності та фінансової стійкості. Ефективність такого управління визначається здатністю підприємства формувати оптимальну структуру фінансових ресурсів, мінімізувати ризики та забезпечувати узгодженість інвестиційних рішень із загальною стратегією розвитку.

Важливим висновком є те, що інвестиційні проекти повинні базуватися на комплексному фінансовому аналізі, включаючи оцінку вартості капіталу, прогнозування грошових потоків та визначення економічної доцільності вкладень. При цьому стратегічний підхід передбачає використання сучасних фінансових інструментів і методів, таких як

бюджетування, фінансове планування, управління ліквідністю та диверсифікація джерел фінансування.

Отже, стратегічне управління фінансами в інвестиційній діяльності підприємства має бути гнучким, адаптивним і орієнтованим на досягнення синергії між фінансовими можливостями та інвестиційними цілями. Це забезпечує не лише ефективну реалізацію проєктів, але й створює основу для сталого розвитку підприємства в довгостроковій перспективі.

Список літератури

- Абдулаєва А., Данилюк В. Перспективи інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5681> (дата звернення 30.01.2026)
- Бланк І.О. Фінансова стратегія підприємства. Київ: Ніка – Центр, 2008. 520 с.
- Васьковська К.В., Васьковський Ю.П., Децик О.І., Прокопишак В.Б. Фінансове забезпечення діяльності суб'єктів підприємництва: регіональний аспект. *Ефективна економіка*. 2018. №7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2018/6.pdf (дата звернення 20.01.2026)
- Голобородько А.Ю. Стратегія фінансової стійкості підприємств в умовах цифровізації. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №1 (52). С. 173-179. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1165> (дата звернення 20.01.2026)
- Гончаренко О.М. Фінансова стратегія: теоретичні питання розробки та реалізації. *Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. праць*. 2015. Вип. 1. № 56. С. 35-40. URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2015/56/pdf/35-40.pdf> (дата звернення 30.01.2026)
- Діденко С.О. Управління інвестиційною стратегією підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. №12. С. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/15271/1/66.pdf> (дата звернення 30.01.2026)
- Домбровська С.О., Лапіна І.С. Адаптація фінансової стратегії підприємства до сучасних умов в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки"*. 2017. № 25. С. 138-141. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4375> (дата звернення 30.01.2026)
- Живко З.Б., Родченко С.С., Живко В.В. Стратегії управління фінансами підприємства з урахуванням персоналу. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3678> (дата звернення 30.01.2026)
- Зимовець В., Терещенко О. Корпоративні фінанси як домінанта фінансової науки. *Фінанси України*. 2015. Вип. 9. С. 78-95. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Fu_2015_9_7 (дата звернення 30.01.2026)
- Лукіна Ю.В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства. *Фінанси України*. 2008. № 3. С. 113.
- Мурзабулатова О.В., Легеза О.М., Толмачов Д.А. Підходи до аналізу інноваційно-інвестиційних проєктів в контексті стратегічного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 82. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7304/7258> (дата звернення 30.01.2026)
- Опарін В. Фінанси (Загальна теорія). Навч. посібник. Вид. 4. Київ: КНЕУ. 2007. 240с. URL: https://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/oparin_v_m_finansi_zagal_na_teoriya.pdf (дата звернення 30.01.2026)
- Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства. URL: https://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/fin/arx/arxfin4/fin4_2022.htm?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 30.01.2026)
- Ковальчук Н.О., Юрій Е.О.. Корпоративні фінанси: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с. URL: <https://drive.google.com/open?id=1vhFtP36ytt-H2ixaONe6ZNDifsc6vnrq> (дата звернення 30.01.2026)
- Юхименко П., Федосов В., Лазебник Л. Теорія фінансів. Підручник. Київ. ЦУЛ, 2010. 576с. URL: <https://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Teoriya-finansiv-YUhimenko-P.-I..pdf> (дата звернення 30.01.2026)
- Hviniashvili T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Ekonomichnyi prostir*. 2021. No. 172. Рр. 23-28. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/handle/123456789/7457> (дата звернення 30.01.2026)
- Brealey-Meyers: Principles of Corporate Finance, Seventh Edition. The McGraw-Hill Companies, 2003. 1061 p. URL: <https://commecsinstitute.edu.pk/wp-content/uploads/2024/08/BREALEY-MYERS-Principles-of-Corporate-Finance-7e.pdf> (дата звернення 05.02.2026)
- Vishny, Robert W. & Shleifer, A.A *Survey of Corporate Governance*, Journal of Finance, 1997, 52(2), pp. 737-83. URL: <https://shleifer.scholars.harvard.edu/publications/survey-corporate-governance> (дата звернення 01.02.2026)

References (transliterated)

- Abdulayeva A., Danylyuk V. Perspektivy investytsiynoyi pryvabylyvosti Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu ta pisl'yavoyennoho vidnovlennya. *Ekonomika ta suspil'stvo*. 2025. Vyp. 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5681> [in Ukrainian].
- Blank I.O. Finansova stratehiya pidpryyemstva. Kyiv: Nika – Tsent, 2008. 520 s.
- Vas'kov's'ka K.V., Vas'kov's'kyu YU.P., Detsyk O.I., Prokopys'hak V.B. Finansove zabezpechennya diyal'nosti sub'yektiv pidpryyemnytstva: rehional'ny aspekt. *Efektivna ekonomika*. 2018. №7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2018/6.pdf [in Ukrainian].
- Holoborod'ko A.YU. Stratehiya finansovoyi stiykosti pidpryyemstv v umovakh tsyfrovizatsiyi. *Stalyy rozvytok ekonomiky*. 2025. №1 (52). С. 173-179. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1165> [in Ukrainian].
- Honcharenko O.M. Finansova stratehiya: teoretychni pytannya rozrobky ta realizatsiyi. *Visnyk sotsial'no-ekonomichnykh doslidzhen' : zb. nauk. prats'*. 2015. Vyp. 1. № 56. S. 35-40. URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2015/56/pdf/35-40.pdf> [in Ukrainian].
- Didenko YE.O. Upravlinnya investytsiynoyu stratehiyeyu pidpryyemstva. *Efektivna ekonomika*. 2019. №12. S. URL: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/15271/1/66.pdf> [in Ukrainian].
- Dombrov's'ka S.O., Lapina I.S. Adaptatsiya finansovoyi stratehiyi pidpryyemstva do suchasnykh umov v Ukrayini. *Naukovyy visnyk Kherson's'koho derzhavnoho univertsytetu. Seriya "Ekonomichni nauky"*. 2017. № 25. S. 138-141. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4375> [in Ukrainian].
- Zhyvko Z.B., Rodchenko S.S., Zhyvko V.V. Stratehiyi upravlinnya finansamy pidpryyemstva z urakhuvannyam personalu. *Ekonomika ta suspil'stvo*. 2024. Vyp. 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3678> [in Ukrainian].
- Zymovets' V., Tereshchenko O. Korporatyvni finansy yak dominanta finansovoyi nauky. *Finansy Ukrayiny*. 2015. Vyp. 9. S. 78-95. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Fu_2015_9_7 [in Ukrainian].
- Lukina YU.V. Formuvannya ta realizatsiya stratehiyi upravlinnya finansamy pidpryyemstva. *Finansy Ukrayiny*. 2008. № 3. S. 113.

11. Murzabulatova O.V., Leheza O.M., Tolmachov D.A. Pidkholdy do analizu innovatsiyno-investytsiynikh proyektiv v konteksti stratehichnoho rozvytku pidpryyemstva. Ekonomika ta suspil'stvo. 2025. Вип 82. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7304/7258> [in Ukrainian].
12. Oparin V. Finansy (Zahal'na teoriya). Navch. posibnyk. Vyd. 4. Kyiv: KNEU. 240s. URL: https://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/oparin_v_m_finansi_zagal_na_teoriya.pdf [in Ukrainian].
13. Finansovi rezul'taty do opodatkovannya pidpryyemstv za vydamy ekonomichnoyi diyal'nosti z rozpodilom na velyki, seredni, mali ta mikropidpryyemstva. URL: https://www.pl.ukrstat.gov.ua/main/stat_info/fin/arx/arxfin4/fi_n4_2022.htm?utm_source=chatgpt.com [in Ukrainian].
14. Koval'chuk N., Yuriy E., Korporatyvni finansy. Chernivtsi. CHNU. 438s. URL: <https://drive.google.com/open?id=1vhFtP36ytt-H2ixaONe6ZNDifsc6vnra> [in Ukrainian].
15. Yukhymenko P., Fedosov V., Lazebnyk L. Teoriya finansiv. Pidruchnyk. Kyiv. TSUL, 2010. 576s. URL: <https://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Teoriya-finansiv-YUhimenko-P.-L.pdf> [in Ukrainian].
16. Hviniashvili T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. Ekonomichnyi prostir. 2021. No. 172. Pp. 23–28. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/handle/123456789/7457> [in Ukrainian].
17. Brealey-Meyers: Principles of Corporate Finance, Seventh Edition. The McGraw-Hill Companies, 2003. 1061 URL: <https://commecsinstitute.edu.pk/wp-content/uploads/2024/08/BREALEY-MYERS-Principles-of-Corporate-Finance-7e.pdf>
18. Vishny, Robert W. & Shleifer, A. A Survey of Corporate Governance, Journal of Finance, 1997, 52(2), pp. 737–83. URL: <https://shleifer.scholars.harvard.edu/publications/survey-corporate-governance>

Надійшла (received) 08.02.2026

Прийнята до друку (accepted) 14.02.2026

Опублікована (published) 15.02.2026

Відомості про авторів / About the Authors

Гаврилова Наталія Валеріївна (Havrylova Nataliia) - кандидат економічних наук, доцент, Центральноукраїнський національний технічний університет, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування; м. Кропивницький, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5366-1820> e-mail: nh.15426378@gmail.com

Насипайко Дар'я Сергіївна (Nasyraiko Daria) - кандидат економічних наук, доцент Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8374-0917> e-mail: nasipaiko.d@gmail.com

Переверзев Євген Вікторович (Pereverzev Yevhen) - кандидат економічних наук, доцент, Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна" Центральноукраїнський інститут розвитку людини, доцент кафедри права та соціально-економічних відносин; м. Кропивницький, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-8366-2430> e-mail: Pereverzev.judo@gmail.com